

זרע שמשון

פנינים יקרים וקצרים מתורת הגאון המקובל חסידא קדישא הרב מוה"ר שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זלה"ה מח"ס 'זרע שמשון' ותולדות שמשון' נלב"ע ו' אלול תקל"ט ומקום קברו לא נודע שהבטיח שכל הלומד בספריו יזכה לישועות ונפלאות בבני חיי ומזוני

פרשת בשלה תשפ"ד • זרע שמשון הלימוד שמשיע יצועות • 508 ע'אין

אמרות שמשון

אכילת מצה בלילי פסח בהסבה רומז על גאולת הנפש ומתוך כך למדים שאף העניים חייבים בהסבה

וַיִּסַּב אֱלֹקִים אֶת הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם סוּף וַחֲמִשִּׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם (יג, יח): אמרו במדרש (שמו"ר כ, יח) 'ויסב אלוקים את העם' מכאן אמרו רבותינו (פסחים ט, ב) 'אפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב, שכן עשה להם הקב"ה שנאמר 'ויסב אלוקים'.

לכאורה דברי המדרש תמוהים מאוד, שמאיזה טעם נאמר שמכיוון שהקב"ה סיבב את ישראל בדרכם לארץ ישראל ולא הוליכם בדרך הישרה, לכן העני שבישראל מחויב לאכול בהסבה בליל פסח.

ויש לפרש על פי מה שמצאנו בפסוקים שאמר הקב"ה למשה לומר לישראל 'אהיה אשר אהיה', שמשמע אני הייתי עמהם בשעבוד זה ואני אהיה עמם אף בשעבודים אחרים וכפי שאמרו בגמרא (ברכות ט, ב), ואכן מתוך שסבב הקב"ה את ישראל ולא הוליכם בדרך הפשוטה רואים אנו שעתידיים ישראל לרדת בגלויות אחרות וכפי שנאמר בפסוק 'ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלשתים פן ינחם העם בראתם מלחמה וישבו מצרימה' שמזה מוכח שעתידיים להיות לישראל מלחמות נוספות ולא יכנסו מיד לארץ ישראל.

וזה כוונת המדרש שאף ש'ויסב אלוקים את העם דרך המדבר' ומתוך כך מוכח שלא יכנסו מיד לארץ ישראל ועדיין אינם זוכים לחירות עולם, אלא עתידיים הם לרדת לגלויות נוספות, ואף על פי כן נצטוונו לאכול מצה בהסבה בלילי פסח, ועל כרחק הטעם משום שהחירות שאנחנו רומזים בלילה הזה הוא חירות הנפש ולא חירות הגוף, כי אף שגופנו בגלות נפשותינו יצאו לחרות ביציאת מצרים, אם כן גם העניים בכל הדורות שאין להם חרות הגוף מכל מקום חרות הנפש יש להם כשאר ישראל, ועל כן מחוייבים בהסבה כשאר ישראל. (זרע שמשון פרשתנו אות ד)

טענת פרעה ועבדיו היה משום שהבינו שבני ישראל ימשיכו להיות עבדים לאומות אחרות

וַיַּגֵּד לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיִּהְיֶה לָבָב פְּרַעֲהוּ וַעֲבָדָיו אֶל הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה זֹּאת עֲשִׂינוּ כִּי שִׁלַּחְנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִעֲבָדָנוּ (ד, ז): יש לדקדק מפני האריכו בלשונם לומר 'מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו', לכאורה די היה לומר מה זאת

עשינו כי שלחנו את ישראל. **ויש** לפרש עפ"י מה שידוע שמחמת שיצאו בני ישראל ממצרים קודם הזמן לא זכו עדיין לגאולת עולם והוצרכו לירד בגלויות אחרות. וזה מה שאמרו מה זאת עשינו כי שלחו את בני מעבדנו, בשלומא אם בני ישראל יצאו עתה לחירות עולם ניחא, כי בכך השלימו שנות הגלות ואינם צריכים יותר להשתעבד, אולם עתה שבני ישראל ימשיכו להיות משועבדים אצל אומות אחרות אם כן מדוע שלחנו אותם מעבדנו, הלא כבר היו יכולים להמשיך להיות עבדים שלנו ולא של אחרים.

ואם כן זה מה שאמרו 'כי שלחנו את ישראל מעבדנו' שאם היו ישראל מכאן ואילך כבני חורין לא הייתי אומר כלום, אבל מכיוון שעתידיים לירד בגלויות אחרות מפני מה יעבדו אומות אחרות ולא יעבדו אותנו. (זרע שמשון פרשתנו אות א)

וַיַּצַּעַק אֶל ה' וַיֹּרֶהוּ ה' עַץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם שֵׁם שֵׁם לוֹ חַק וּמִשְׁפָּט וְשֵׁם נִסְהוּ (טו, טז): ברש"י, 'שם שם לו חק ומשפט', במרה נתן להם מקצת פרשיות של תורה שיתעסקו בהם, שבת, ופרה אדומה, ודינין. **וקשה** להבין מדוע הוצרך לתת את מצות פרה אדומה כבר מעתה, הלא לא קיימו אותה אלא אחר שבנו את המשכן בשנה השנית, משום שבענין עשיית הפרה כתוב (במדבר יט, ד) 'אל נוכח פני אהל מועד', וכפי שפירש רש"י (גיטין ס, ב ד"ה ופרשת).

ויש לפרש הטעם שציווה אותם מיד בצאתם ממצרים, כדי שכבר מעתה יזהרו שלא יעלה עול על הבהמה ויעשו שמירה מעולה על הפרות שלהם שלא יעשו שום מלאכה, שהרי המלאכה פוסלת אותם כמ"ש הרמב"ם (הלכות פרה פ"א ה"ז), ועל ידי כך יהיה להם מוכנים פרות כשירות בבוא זמן הקמת המשכן. (זרע שמשון פרשת חקת אות ג)

ביאור נפלא מדוע נכתב 'נתן' לשון עבר

וַיֹּאדָמוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו מֶן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה הוּא וַיֹּאמְרוּ מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלָּחֵם אֲשֶׁר נָתַן ה' לָכֶם לֶאֱכֹלָהּ (טז, טז): יש לדקדק למה אמר אשר נתן בלשון עבר, ולכאורה יותר היה ראוי לומר הוא הלחם אשר נותן ה' לכם לאכלה.

וי"ל עפ"י מה שכתב רש"י (טז, לה) מדברי הגמרא (קידושין לה, א) שאף בעוגות שהוציאו ישראל ממצרים טעמו בהם טעם מן. ולפי זה מדוקדק מאד, שאכן זה מה שהשיב להם משה, 'הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה', שאמר להם שבמן הזה ישנו את אותו הטעם שהיה לכם כבר בעבר, שטעמתם אותו בלחם שהוצאתם ממצרים. (זרע שמשון פרשתנו אות ט)

הוצאת הגליון והפצתו לזכות • לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה לברכה ולהצלחה		
לברכה ולהצלחה דניאל אורי בן דגינה מלכה שיחה לשען ברכה והצלחה והשלמת התקנות מקיבוט טעם	לברכה ולהצלחה יהושע סלודוד בן מוניקה אסתר לשיחה טובה טעם וברכה כל שום דאנה	לברכה ולהצלחה דפאל דוד בן נעמי לכבוד טובות מקיבוט טעם והקבלת רישון התבונה

קשר הוד בין שני צדיקים

ההתקשרות המופלאה של הגאון המופלא המקובל רבי חיים פלאגי' זלה"ה אל תורת רבינו ה'זרע שמשון' זלה"ה

דמות דיוקנו הקדוש של רבינו המקובל רבי חיים פלאגי' זלה"ה

שער הספר 'זכירה לחיים', אחד מתוך קרוב למאה ספרים שחיבר

מצבת קברו של הגר"ח פלאגי' זלה"ה

מוגש לקראת יום ההילולא של רבי חיים פלאגי' - י"ז שבט

אחד מגדולי ומאורי הדורות היה הגה"ק המקובל רבי חיים בן רבי יעקב פלאגי' זלה"ה. הוא נולד ביום י"ז טבת תקמ"ח בטורקיה, וחי ופעל בעיר איזמיר, בה כיהן ברבנות ובה חיבר את ספריו הרבים, ושמו יצא בכל המדינה. הגר"ח הסתלק לבית עולמו ביום י"ז שבט תרכ"ח, ונטמן בעיר איזמיר. הותיר אחריו שלושה בנים: הגה"ק - רבי אברהם פלאגי', רבי רחמים נסים יצחק, רבי יוסף - פלאגי' זי"ע, שגם הם היו גדולים ובצדקות.

רבי חיים נודע כמקובל גדול, והיה מגדולי רבני איזמיר, שמו נישא בהערצה עד היום הזה בכל קצוות תבל, הרבה חידושי תורה בהלכה ובאגדה נאמרו על ידו, והרבה סגולות נמסרו משמו. לא פחות משמונים! ספרים הדפיס הגר"ח, בהם הוא מביא דברי תורה לרוב מאת רבינו ה'זרע שמשון', ונראה בעליל כמה היה מקושר בתורת רבינו ה'זרע שמשון'. בספרו זכירה לחיים' לבד הוא מזכיר את רבינו למעלה מעשרים פעמים, וכן מזכירו עוד עשרות פעמים בספריו האחרים. הוא אחד הספרים הקדמונים שבכל סוגיה שעסק בה, מציין לדברי הזרע שמשון ותולדות שמשון העוסקים באותו ענין. וברבים מהמקומות אינו מסתפק בהזכרת שם הספר אלא מקדים לקרותו "הרב זרע שמשון" מה שלא עשה ברוב הספרים שהזכיר, מה שבדאי מלמד על הכבוד הגדול שרכש הגר"ח פלאגי' לרבינו.

נראה שהצדיק רבי חיים פלאגי' שהיה מקובל גדול, הרגיש את האור הטמון בספריו של רבינו, ועל כן לא זלל מלמוד בהם, ורואים ממש בחוש שהיה בקי בהם ביותר, וכל חידוש שעלה לו ובכל ענין בו למד, ציין לאלתר את דברי רבינו בנושא זה, והדבר מראה כמה למד ועסק בתורתו של רבינו, וזהו לימוד אלינו, כמה יש לעסוק בדברי רבינו, וכמה גדולה מעלת הלומד בספריו.

בספרו 'תנופה חיים' מביא הגר"ח פלאגי' לשון מעניינת: "וכבר ראיתי שקדמני בזה הרב זרע שמשון בפירושו לשיר השירים שם". הוא מתכוון לפירושו של רבינו על הפסוק 'מה יפו פעמך בנעלים בת נדיב', שרבינו מבאר שאף שעולי רגלים צריכים לתקן מנעליהם בחול המועד, בכל זאת נאמר עליהם 'מה יפו פעמך בנעלים בת נדיב'. זכות הצדיקים יגן בעדינו, אמן.

מדרש ילקוט (שמעוני בשלח רמז ר"מ) 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו' אם במשה האמינו קל וחומר בה' ומה תלמוד לומר במשה, ללמדך שכל המאמין ברועי ישראל כאילו האמין במי שאמר והיה העולם עכ"ל. מקשים העולם דהיה לו לומר מה תלמוד לומר בה', ולא מה תלמוד לומר במשה שהרי האמונה בה' אתיא מקל וחומר דמשה, ובמשה איצטריך לגופיה. ותירצו לפי דרכם.

ולדין נראה שהמדרש הרגיש קושיא אחרת, דלא שייך כלל לומר שהאמינו במשה, שהרי משה עשה כל האותות והמופתים מפי הקדוש ברוך הוא, וכל מה שהיה עושה היה מזכיר שם הקדוש ברוך הוא, ולא מקרי כלל שהם האמינו במשה אלא בהקדוש ברוך הוא, וכן כתיב קרא (שמות ד, לא) 'ויאמן העם וישמעו כי פקד ה' וכו' ויקדו וישתחוו', וכאן על הים אמר משה 'התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום'.

ואף אם בא לומר שהאמינו בהקדוש ברוך הוא שיעשה האותות ואף האמינו במשה שהיה ראוי להיעשות הנסים על ידו, עדיין קשה מה תלמוד לומר במשה, דבשלמא מה שהאמינו בהקדוש ברוך הוא שייך שפיר הכא, שהרי בזכות האמונה נגאלו מצרים כמו שאמרו רז"ל (ילקוט שמעוני בשלח רמז ר"מ) אבל מה שהאמינו למשה לא שייך כלל הכא לגאולתם של ישראל.

ותירץ שבא ללמדנו לדורות, שכל מי שמאמין ברועי ישראל אף מה שאומרים בשמם ולא בשם הקדוש ברוך הוא, מקרי כאילו האמינו בהקדוש ברוך הוא, ומכלל הין אתה שומע לאו, שמי שאינו מאמין ברועי ישראל כאילו אינו מאמין בהקדוש ברוך הוא, שאף כאן שלישאל נעשה להם הנס בזכות האמונה, אם לא היה בלבם להאמין למשה אף בדברים שלא היה אומר מפי הקדוש ברוך הוא, לא היה נעשה להם הנס, ומשום הכי הוצרך לומר 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו'. (אות ח)

מוקד זרע שמשון: 02-80-80-500 לקבלת הגליון לשלוח למייל: zera277@gmail.com או באתר: <https://www.zerashimshon.co.il/donation/>

יוצא לאור ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 ארה"ק הרב ישראל זילברברג 05271-66450

ארה"ב הרב מנחם בנימין פאשקעס: 347-496-5657 mbpaskesz@gmail.com Zera Shimshon C/O B Paskesz 1645 48 ST Brooklyn NY 11204

ניתן להפקיד בנק מרכזית (17) סניף 635 מ.ח. 71713028 ע"ש זרע שמשון כמו"כ ניתן לתרום ככרטיס אשראי

ניתן לשלוח תרומות והנצחות לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים

ניתן להשיג את הספר 'זרע שמשון' בארה"ק: 05271-66-450 בארה"ב: 347-496-5657

זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו